

ISCED 2 - Nižší sekundární vzdělání

Základní pravidla

Obsah vzdělávání úrovně ISCED 2 je obvykle určen k dokončení základního vzdělávání, které začalo úrovní ISCED 1. Vzdělávacím cílem úrovně ISCED 2 je položit základy pro celoživotní vzdělávání a pro rozvoj člověka, na nichž se pak mohou systematicky rozvíjet další vzdělávací příležitosti.

Vzdělávací programy úrovně ISCED 2 se obvykle skládají z více předmětů, které vyučují specializovaní učitelé a v jedné třídě učí častěji více učitelů podle své specializace. Na této úrovni se plně vytvářejí základní dovednosti. Konec úrovně ISCED 2 se často shoduje s koncem povinné školní docházky (pokud existuje).

V zemích, kde je primární vzdělávání součástí „základního vzdělávání“, patří druhý stupeň základního vzdělávání do úrovně ISCED 2. Pokud není „základní vzdělávání“ oficiálně rozděleno do dvou stupňů, zařazují se na úroveň ISCED 2 ty roky, které následují po 6. ročníku.

Zahrnuje:

- vzdělávací programy určené pro děti a mládež se speciálními vzdělávacími potřebami,
- vzdělávací programy pro veškeré vzdělávání dospělých, jež se svým obsahem podobají vzdělávání poskytovanému na této úrovni, např. vzdělávání, které poskytuje dospělým základní dovednosti nutné pro další učení či kurzy pro doplnění vzdělání,
- osoby, které absolvovaly celé základní vzdělávání.

Klasifikační hlediska

Pro definování úrovně 2, nižšího sekundárního vzdělávání, platí následující klasifikační hlediska:

- začátek předmětově uspořádaného vzdělávání s více specializovanými učiteli,
- plné vytváření základních dovedností a základů pro celoživotní učení,
- vstup po přibližně šesti (v ČR pěti) letech primárního vzdělávání,
- ukončení této úrovně po asi devíti letech od vstupu do primárního vzdělávání,
- v zemích, kde je zavedena povinná školní docházka, se často s jejím ukončením shoduje i konec této úrovně.

Úroveň ISCED 2 (nižší sekundární vzdělání) poskytují v České republice zařízení, která splňují uvedená kritéria.

Doplňková hlediska

Úroveň ISCED 2 je podrobněji členěna do podkategorií A, B a C určujících možnost následného postupu absolventa z daného výukového zařízení. Ke správnému určení podkategorie je třeba dvou doplňkových hledisek, která charakterizují příslušný vzdělávací program:

- zaměření programu,
- typ následného vzdělávání nebo určení.

Zaměření programu

Doplňkové hledisko *zaměření programu* rozděluje programy do kategorií:

- všeobecné vzdělávání,
- příprava na odborné vzdělávání,
- odborné vzdělávání.

Typ následného vzdělávání nebo určení

Vzdělávací programy úrovně ISCED 2 mohou být dále rozděleny podle určení, jemuž programy slouží, což vede k tomuto rozlišení:

- ISCED 2A** programy určené pro přímý vstup na úroveň 3 v posloupnosti, která může vést k terciárnímu vzdělávání,
ISCED 2B programy určené k přímému vstupu na úroveň 3C,
ISCED 2C programy určené především pro přímý vstup na trh práce (též nazývané „konečné programy“).

Kombinace doplňkových hledisek pro ISCED 2

Programy úrovně ISCED 2	Typ následného vzdělávání nebo určení		Zaměření programu		
			Všeobecné vzdělávání	Příprava na odborné vzdělávání	Odborné vzdělávání
ISCED 2A	Programy umožňující vstup na úroveň ISCED 3	Programy umožňující vstup do programů ISCED 3			
ISCED 2B		Programy umožňující vstup do programů ISCED 3C			
ISCED 2C	Programy připravující pouze pro přímý vstup na trh práce, neumožňující vstup na úroveň ISCED 3				

Příklady vzdělávacích programů zařazených v ISCED 2 v České republice:

- 2A 2. stupeň základní školy, (6. - 9., resp. 10. ročník)
- 2A 2. stupeň speciální základní školy
- 2A 1. a 2. ročník 6letého gymnázia
- 2A 1. - 4. ročník 7letého gymnázia
- 2A 1. - 4. ročník 8letého gymnázia
- 2A 1. - 4. ročník 8letých oborů konzervatoře
- 2A kurzy pro doplnění základního vzdělání
- 2A osoby, které absolvovaly celé základní vzdělávání

- 2B kurzy pro doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou

- 2C pomocná škola (pracovní stupeň)
- 2C základní škola speciální (9. a 10. ročník)
- 2C učební obory se zvlášť upravenými učebními plány vyučované v učilištích a v odb. učilištích
- 2C praktická škola jednoletá a dvouletá
- 2C střední škola – obor praktická škola jednoletá a dvouletá
- 2C zvláštní škola (3. stupeň)
- 2C kurzy pro doplnění vzdělání poskytovaného pomocnou školou
- 2C kurzy pro doplnění základů vzdělání